

tionaløkonomiske Love, og det hævner sig altid. Derfor skulle Jernbanerne arbejde hen imod at faa Balance, og det behøve vi ikke at skamme os over her i Danmark, men det er noget, vi skulle sætte en Ære i at stræbe hen imod. Nogle af de Lande, vi søge at efterligne, fordi det er dem, der have det parlamentariske System, som vi nu endelig have tilkæmpet os her i Danmark, England og Amerika, have ingen Statsjernbaner; altsaa, Staten har der ingen Udgift til Jernbaner. Om det er heldigt eller ikke, skal jeg ikke komme ind paa, men blot pointere, at de ikke have noget Tab af deres Baner. I Tyskland og andre Nabolande har Staten heller ikke Tab af sine Jernbaner, hvorfor skulle vi saa drive Jernbaner med saa stort Tab? Det er skadeligt for Statskassen og ogsaa uretfærdigt over for en Mængde Statsborgere. Jeg vil derfor ønske, naar vi komme i Lag med Jernbanetaksterne, at vi faa dem ordentlig forhøjede, noget højere, end Jernbanekommissionen foreslaar. Der var rigtignok et æret Medlem, der talte i Gaar om, at Taksterne for Jernbanekortene skulle være lave, nej, jeg mener, at de ogsaa skulle være høje.

Staten skal ogsaa, hvor den driver andre Forretninger, f. Eks. Fabrikker, sørge for, at de blive forretningsmæssigt drevne. Det er muligt ikke klogt at bygge vore egne Krigsskibe, vi skulle muligvis købe dem andre Steder hos private. Det skal endvidere overvejes, om vi drive de Ejendomme, vi have, forretningsmæssigt. Der blev i Gaar af en æret Rigsdagsmand talt om et Par Landejendomme, men med dem er det ikke saa galt; thi naar det siges, at Forpagtningsafgiften er falden, saa er det kun ganske naturligt, for det gøre alle Forpagtningsafgifter i Danmark. Men værre er det, naar vi gaa til Gaarden Nordruplund under Sorø Akademi, som faktisk i mange Aar ikke har givet en eneste Øre, skønt det er en god Gaard, der ligger i en frugtbar Egn. Det begyndte med, da Staten overtog den, at man gjorde Laan for at overtage den, men nu ser man i Anmærkningerne, at de prøve paa at betale af paa dette Laan. Altsaa, en stor Herregaard har faktisk ingen Ting givet. Saaadan skal man ikke drive Ejendomme,

og jeg skal henstille til den højtærede Kultusminister, hvorunder det sorterer, at vaage over, at vi faa disse Forretninger til at betale sig.

Det var nu Statskassens Tarv, men naar vi nu skulle se paa Samfundets Tarv, se vi først, at det ikke gaar an at spare paa alt, hvad der vedrører Landbruget. Danmark er ifølge sin fysiske Beskaffenhed henvist til at være en stor Landforretning. At spare paa de Ting, der kunne støtte Landbruget, vilde hævne sig. Vi maa først og fremmest tage Sigte paa, at alle de Bestræbelser, der gaa ud paa at forbedre vore Kulturplanter, blive støttede, og at det samme sker med alle de Bestræbelser, der gaa ud paa en Forbedring af vor Husdyrbestand, og navnlig bør ogsaa vore Eksportforhold udvikles og forbedres. Jeg har Gang efter Gang fremhævet, at Forholdene ved vor Eksport til England være meget mangelfulde, navnlig hvad angaar Forsendelsen af Kød, og jeg vil henede den højtærede Landbrugsministers Opmærksomhed paa, at har det været vanskeligt før, saa bliver det dobbelt vanskeligt nu, da man i Tyskland har Love, der skærpe Indførselsbestemmelserne saaledes, at det bliver ret vanskeligt at komme op til det tyske Marked. Vi staa vistnok nu over for en tysk Toldlov, der maaske om kort Tid træder i Kraft, og som vil gøre det endnu vanskeligere at komme til Tyskland. Naar vi alligevel udføre Kød for ca. 30 Mill. Kr. om Aaret, er det ikke ligegyldigt, hvordan denne Udførsel foregaar, og naar alle Sunde ere lukkede, og vi kun have England og til Dels Norge tilbage, men England som Hovedudførselsland, er det alt for galt, at der ikke endnu er gjort, hvad der kan gøres for, at Kødet kan komme frem i god Stand. Vi blive paa det engelske Marked sejlede helt bagud af Kanada. Der forstaar man at indrette sine Skibe, man har i Liverpool, hvor Skibene lægge til, Afkølingsrum, hvor Kødet kommer hurtig op, og man har sørget for at indlede Forbindelser med Forbrugsforeninger og har oprettet Udsalgssteder omkring i Landet, saa i det Øjeblik Skibene lægge til, spredes det kanadiske Kød i god Konstitution over hele England til langt højere Pris, end vi faa